

ELŐFIZETÉS.
 Égész évre... 12 kor.
 Fél évre... 6 kor.
 Negyed évre... 3 kor.

*
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulajdo-
 nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MÉGVEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 20 fill.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyilttér sora 50 fillér.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 60 fillér.
 A hirdetések BITTERMANN
 NÁNDOR ÉS FIA könyv- és
 könyvnyomtatás el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fill.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fill.

Társadalmi nevelés.

A közönség figyelme manapság amaz iparkodások felé fordul, melyek a magyar közéletnek úgy nemzeti, mint közgazdasági irányban való újjászülését célozzák, mindenki közülünk várva várja, hogy a politikailag megerősödött nemzet társadalmi élete mikor nyer olyan alakot, mely teljesen megfelel azon föladatnak, melyre mint államalkotó elem, a magyarság vállalkozott.

Mert, hogy államot alapítani s azt hősileg egy ezredéven keresztül csorbitatlanul megtartani képes, azt a magyarság fényesen beigazolta; de az alapítás és a fenntartás nem elégséges, a változó korok igényei szerint fejleszteni kell azt, a mit véres áldozatok árán szereztek az ősök s mit halálmegvetéssel megvédték az utódok.

Mert a nemzetek között folyton dühöngő létérti küzdelemben csak az az állam bír megállni, mely megérti a kor szózatát, mely a maradását és léhaságot azokra hagyja, kik küzdelemre már képtelenek, mely megragad minden alkalmat, hogy létét biztosítsa s konszolidált viszonyokat teremtve, az utókor számára oly álladalmat hagyjon hátra, mely bátran kiállhat a nemzetek versengésének porondjára.

Az állam konszolidált viszonyainak az alapját képezi pedig a társadalmi egyének megbízhatósága etikai tekintetben s az egyesek keresetképessége úgy testi, mint szellemi tekintetben.

A mely államnak polgárai erkölcsileg meglazult tömeget képeznek, a mely államnak polgárai testileg satnyultak, szellemileg hátramaradtak, az nem állhat meg, annak el kell pusztulnia.

Az erkölcsiéget megszilárdítani, a polgárok jóléte és egészsége fölött örködni és a közműveltséget terjeszteni a legfőbb állami feladatok közé tartozik.

De a mai korban csak a legelőrehaladottabb nemzetek mondhatják, hogy mindazt megtették, a mi e magasabb állami célok elérésére szükséges; politikai viszonyaink és exponált földrajzi helyzetünk megakadályoznak abban, hogy társadalmunk az egyének nevelésében, jellemek képzésében szintén tevékeny legyen.

Hiszen társadalmi életünk nem is volt, sajnos, még most is csak a kotériák és klikkek elsőd-

leges stádiumában van. Közérzületről csak az előjogokkal bíró osztálynál lehetett szó hajdanta s még most is válaszfalak emelkednek és emelgetnek az egyes társadalmi rétegek között.

Pedig a legnagyobb magyar kijelentése szerint egységes társadalmat kell alapítanunk, ha másképp nem lehet, hát rendeletekkel, meg törvényekkel.

A magyar társadalom maga nevelje az ő lendő tagjait, maga gondoskodjék arról, hogy az egyén boldogulásának szoboralpazatán emelkedjék a tiszteletet parancsoló társadalmi boldogság fényes alakja.

Mert az állam az ő kategórikus imperatívusával nem tehet ebben a tekintetben annyit, mint a mennyit kellene; az állam rendez, örködik, oltalmaz, véd, csak legyenek oly polgárai, kik megérdemlik mindeme fáradsággal járó törekvéseket. Egészséges közérzületet csak az a társadalom teremthet, mely célszerű szervezés által oly közszellemet alkot, melynek tüze és melegénél nagyra nőhetnek az egyének, a kiknek társadalmi sulya az állam tekintélyét is nagy mértékben emelheti.

Nincs a nyilvános életnek egy tere sem, melyen a társadalmi közbelépés hiányát ne éreznék Magyarországon. Mig más kulturnemzetek példának okáért az alkoholizmus kísértete ellen mindent elkövetnek, hogy a szederjes rémet távol tartsák, addig nálunk a műveletlenebb osztályokban napról-napra terjed az iszákosság. Mértékletességi egyletek oly gyakran szolgáltattak okot olcsó viccekre, hogy mindenki óvakodik ilyeneknek alapítását a közmegebeszélés tárgyává tenni s nálunk Magyarországon valami jámbor álmodozónak tartanak azt, a ki a szesz italok élvezete ellen mozgalmat akarna megindítani.

A jó magyar bor fogyasztása nem is rejtett magában semmilyen nagyobb veszedelmet, a józan magyar nép, alkalomadtán mélyen bele is nézett a kancsóba, se testben, se lélekben nem szenvedett nagyobb kárt.

De szőlőink elpusztulásával lépést tart az olcsó pálinka terjedése a magyar nép között s már is láthatók ez indiánus módon „égő víz”-nek elnevezett itálnak romboló hatásai a földmivelő nép testi és szellemi épségére.

Másutt is úgy történt, de másutt jól szervezett társadalom volt s midőn a baj mutatkozott, azonnal hozzáálltak a legerélyesebb módon annak megszüntetésére. A francia népiszkolák számára kiadott olvasókönyvek százféle módon variálják azt a témát: „A pálinkától tartózkodjál!” — és a középfokú tanításban is kellő sulyt fektetnek a veszedelmes italtól való visszaretentésre. És a francia munkás megelégszik most már savanyu borával s csak Páris lakosságának szemete imádjja zöld istenét, az abszinthet.

Voltak francia polgárok, kik milliókat áldoztak arra, hogy népszerű vitákban, melynek legutolsó kunyhóig is eljutottak, ismertették a veszedelmet.

Nálunk pedig milliókat vesz be az állam italmérisi jogok engedélyezéseért s nem tudja eléggé ellenőrizni ama korcsákat, melyekben egészséget aláásó, szellemet megtompító kotyvaléket mérnek az olcsó élvezetekre szoruló népnek. A társadalom pedig látja a bajt, ellensúlyozására nem tesz semmit és egyre szedi a szesz áldozatait.

Csak az ismeretek révén lesz az ember hatalmasabb és szabadabb. Mi minden történik a kulturállamokban a közhasznú ismeretek terjesztésében! Minden kis városban, gyakran még falvakban is vannak nyilvános könyvtárak, melyekhez mindenki hozzáférhet könnyű szerrel, melyek népszerű módon tárgyaló előadásban a tudnivalóval közlik mindazt, a mi az emberi tudomány terén kivivatott.

Hisz nálunk is vannak könyvtárak, de ezek kevés kivétellel magántulajdon képeznek, társas-körök, kaszinók, legényegyletek alakították azokat. Biztos és céltudatos vezetés nélkül a legtöbb polcon csakis a szórakoztató irodalom termékei terpeszkednek, olvasóközönségünk vagy a regényeken kapkodó ifjúság, vagy a sekély tartalomért lelkesülő uri társadalom.

A szellemi termékek színét-javát képezik a népszerű módon irt hasznos tudnivalóban bővelkedő művek, melyeket megírni nem resteltek a francia és angol tudósok legkiválóbbjai. Magyar tudós nem is vállalkozhat erre, mert nincs olvasóközönsége, nem is talál kiadót, ki ily vállalatba befektetné tőkét.

A „BÁCSKA” tárcája.

Népdal.

Ha tudná, hogy mi vagy nekem,
 Hogy mi lettem én Te néked,
 Nem átkozná edes anyád
 Ezt a kicsi üdvösséget.

Eltiltotta, hogy láthassam
 Szép szemedet, szép orcádat,
 De azt még sem tilthatja meg,
 Hogy ne sirjak Te utánad! . . .

Herold Gyula Béla.

HAJCSI TÖRTÉNETE

A neve úgy hangzik, mint ahogy némely vidéken a bölcsőben levő kis gyermekeket altatni szokták: „Hajcsi, babus, hajcsi!” Nálunk az udvaron minden kaparó, turó, gágogó és ugató jószágunk megvan a maga külön, senki által el nem tulajdonítható neve. De már a duc lakóinak bajos volna mindegyik számára külön nevet kitalálni s ő is egész véletlenül jutott hozzá, hogy a neve Hajcsi lett.

Előpályáját szomorú körülmények között kezdte meg. Kis testvére egy fekete macskának áldozatul esett, egy gonosz fekete macskának, amely elég lelketlen vala, felmászott éjnek idején a ducba s ellopta Hajcsi testvérét.

Szüleit ez a váratlan s nemkülönben szomorú esemény arra készítette, hogy bucsuzatlanul otthagyták az eddig nyugodalmas hajlékukat s benne Hajcsit, aki

akkoriban még magától sem enni, sem pedig reptülni nem tudott. Mitevők legyünk hát, lehoztuk őt és egy kis ládikában kényelmesen elhelyeztük. Az etetése az már nagyobb gondot okozott, eleinte próbáltuk a buzaszemeket kopogtatni, de nem értette meg; aztán, hogy a szegény éhen ne veszszen, úgy fogtuk etetés alá, ahogy őszszel a ludakat szokás, tudniillik megtömtük.

Ezt a furesza etetési módot azonban úgy látszik megkedvelte, mert napról-napra jobban fejlődött, hófehér tolla nőtt, fején a bóbítája fésűalakban képződött s búszke pávafarkat viselt. Később megtanult röpködni s nagynehezen rá oktattuk, hogy szedje ő maga fel az elhullott szemeket a földről. Nyár derekán voltunk már, Hajcsinak a legkedvesebb tartózkodási helye az alsó ház lelegején épült nyári konyha lett, nem törődve azzal, hogy ott naponta ezer veszedelmek van kitéve. Ott tipegett folyton az ajtó körül s az oda szokott apró csibék felett ő uralta a helyzetet, annyiból, hogy csupán az ő engedelmével merészeltek azok a közelébe férközni és alkalomadtán holmi jó falatot a konyhából elcsenni.

Ezalatt az idő mult és a kicsi Hajcsiból egy nagyon szép hófehér tollu, piros lábú galamb lett, aki engem bizonyára az ő külön saját mozgó éléskamrájának képzelt, ezt azért gondolom, mert ha ő a napuak bármely órájában és bármily sűrűn észrevett, odaröppenne addig bukkolt körülöttem és nem tágtott mindaddig, míg csak egypár buzaszemmel ki nem békítettem, ekkor ő magával megelégedetten sétált tovább.

De mivel minden mulandó a földön, úgy Hajcsinak a kényelmes és kedves epizódokkal teli élete sem tartott soká.

Elmult a nyár és bekövetkeztek a bús őszi napok, mikor lehull a falevél s az őszi szél sötét hantok alá fekteti. Mikor nincs már virág a mezőn, csak néhány

kiszáradt kóró leng ide-oda. Ilyenkor indul gyilkos körutjára a galambász sólyom, melynél nincs veszedelmesebb ellensége a madárvilágnak. Félnék is tőle a szárnyasok s ahogy tudnak, menekülnek előle, mert egyetlenegynek sincsen biztosítva az élete, nem létezik ennél szívósabb üldözője a galamboknak s ezek, ha a távolban szemügyre veszik, eszeveszetteen sietnek ducaik felé, avagy úgy iparkodnak kifogni rajta, hogy nyilsebesen a magasba emelkednek a sólyom fölé, mert ez mindig felülről lefelé csap le s ragadja ki a csapatból zsákmányát, rendszeresen valamely viritőbb színű galambot.

Egy cseppet sem intelligens madár, mert majdnem mindig előre megfontolva vadászik, éppen mint a béja. Ha lát a mezőn gondtalanul szedegető galambcsapatokat, leereszkedik jó távolságban és igen alacsonyban reptülve egyszerre előbukkan és a halálra rémtült galambok között terem.

Itt következik Hajcsi szomorú tragédiája. Egy csendes, bágyadt fényű, felhőtlen őszi délutánon azt szemléltem, milyen kényelmes meleg házat fa'azott magának a mi kerti esigánk, melyben celen át micsoda gyöngyölete lesz neki!

Miért nem teheti ezt az ember? Eljön a rettegett hideg tél, amikor a dermedés uralkodik a földön s hány szegény ember van ilyenkor hajlék s meleg falat nélkül, mennyire jó lenne, ha egyszerre csoda esnék velük és — esigává lennének!

Egy csapásra meg lenne oldva a földi lét, a könnyű megélhetési módnak nehéz problémája. Téli gúnya, fűtőt szoba, gőzölgő meleg étel!

A csiga téli álma nem ismeri mindeme hiu reményeit és vágyait a szegény embernek.

Tünődéséből hangos szárnycsattogás ver fel s amint felpillantok, láttam a mi házi galambjainkat —

KARÁCSONYI ÉS ÚJÉVI AJÁNDÉKNAK!

OLCSÓ ÉKSZER BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS

KESZLER DEZSŐ Zombor, Kossuth-utca.

Nagy raktár órák- és ékszerekben, valódi ezüst és china-ezüst dísz tárgyak, berndorf és ezüst evészkészlet a legszebb és legolcsóbb kivitelben.

ÁRJEJYZÉK KIVÁNTATRA INGYEN.



A helyett, hogy a munkaszünet csendesen óráinak egyharmadát felhasználhatnák iparosaink és parasztjaink szellemi látókörük kiszélesítésére nyilvános könyvtárakban, ott szorongnak a füstös kávéházakban, vagy rossz zenétől hangos korcsmákban, a munkától elcsigázott testet új megpróbáltatásoknak kitéve.

Nálunk a korszak még annyira sem fejlődött ki, hogy a jobb belátásuk ezen társadalmi uton segíteni törekedjenek és a helyett, hogy a jövő talán nagyobb megrázkódásokkal járó léteért küzdelemnek védőfegyvereiről előre gondoskodnának, nálunk a nép közműveltségének irányban való fejlesztésére semmi ügyet nem vetnek.

Közélekedési iránti érzéketlenségben szünylődnünk még most is, de biztos a reményünk, hogy a magyarság mégis csak rátalál önmagára s egységes társadalom alapítása által elérni majdan azt, hogy az egyént maga a társadalom neveli önmagának a kulturális eszközök mindegyikével. Testben ép, szellemileg edzett legyen a magyar társadalom s a mi akár a test, akár a szellem megrontására szolgál, az távol maradjon tőle.

Latinovits Pál beszéde. A képviselőház védőbizottsága Podmanitzky Frigyes báró elnöklésével ma ülést tartott, melyen a honvédelmi minisztérium részéről Gromon Dezső államtitkár jelent meg. A bizottság tárgyalás alá vette az 1889: VI. t. c. 14. valamint 1890: V. t. c. 3. § a rendelkezésének, illetőleg a közös hadsereg, hadi tengerészet és honvédség számára megállapított újoncjutalék mennyiségének az 1901-ik év végéig való fentartásáról szóló törvényjavaslatot, melyet Mitanich Aurél előadó tisztes indokollással elfogadásra ajánlott. Az előadó után nagyérdemű beszédet tartott **Latinovits Pál** rigyicai képviselő, a kinek felszólalását a bizottság helyesléssel kísérve, feszült figyelemmel hallgatta. **Latinovits Pál** elismerését nyilvánítja a közös hadseregnél s honvédségnél tapasztalt haladás fölött, felhívja azonban a honvédelmi kormány figyelmét a hadseregnél s honvédségnél észlelhető egyes bajokra és hiányokra is. A közös hadsereg ruházati cikkei még mindig nem szerzetnek be Magyarországon a quóta arányában s kívánatos lenne az is, hogy a szállításkor a kispar nagyobb arányban részesüljenek s a kereskedelmi kamarák útján is felhívassanak a kisiparosok a vállalkozásra, az élelmiszerekre nézve pedig a gazdasági egyesületek útján volna a gazdalközösség felhívandó. A legénység által kapott konszervek, a gulyás és kávékonszerveket kivéve, élvezhetetlenek, a megfelelő összeggel az élelmészeti tisztek jobb vacsorát tudnának beszerezni. A honvédségnél is úgy kellene berendezni a csikótelepeket, mint a közös hadseregnél történik, csak nem oly nagyuri módon. Melegen ajánlja a honvédelmi kormány figyelmébe a kérdés tanulmányozását. Egyéb-ként a törvényjavaslatot elfogadja.

Allampénztári kimutatás. Lukács László pénzügyminiszter imént tette közzé a kimutatást az állampénztárak kezeléséről a folyó év harmadik negyedében. A bevételek 274.083.844 kor. 94 fillért tesznek, vagyis 1.643.797 kor. 13 fillérrel kevesebbet, mint a múlt év hasonló időszakában; míg a kiadások 266.085.582 kor. 84 fillért, 1.787.884 kor. 73 fillérrel többet tettek ki, úgy hogy a mérleg 3.431.681 kor. 86 fillérrel kedvezőlenebb. De elbarmarkodott lenne és helytelen, ezekből a számokból azt következtetni, hogy az állami pénzügyek rosszabbodtak volna. A kedvezőtlen mérleg csak számviteli szerű, nem pedig tényleges. Így pl. a fogyasztási és italdóknál 2.208.894 kor. visszaesést találunk, melynek magyarázata abban van, hogy a harmadik évnegyed utolsó napja vasárnapra esett s így a hite-

mind csupa páva avagy vadóc — valamennyi egy csoportban töltik telhetőleg iparkodnak magasra emelkedni. Hogy okát leljem ennek a nagy sietségnek, körülnézve, rögtön megláttam a rettegett ellenséget. Egy légi szivány, a galambasz sólyom keringett a ház és udvar felett, de már az én galambjaim jó magasan felette repültek.

Egyszerre, amint tekintetem egész véletlenül végig siklik az alsó ház és kukoricás göré tetején, ott látom a legvégeben a sarkon állni Hajcsit, a fehér Hajcsit, mint egy felkiáltójelet a megbaruult tetőn. Ott állt durcásan, mozdulatlanul — talán mondhatnám halálmegevetéssel — lehet, hogy azt hitte, neki úgy sem merészel senki bajt csinálni, avagy nem is tudta amazok mitől rémültek annyira meg, hisz nem egyenlően lettek nevelve.

Mondom, nem tudhatom Hajcsi gondolatát, de azt tanulmányozni nem is volt időm, mert e pillanatban a sólyom hirtelen sulyokká valva, testéhez kapott szárnyakkal, mint egy sulyos kődarab hullott le, szemmel nem követhető gyorsasággal egy gyorsan tűnő fekete vonalat rajzolva bele az ég kristályába és megragadva Hajcsit, kilendül hegyes szárnyaival s a reptelés művészetének utólráhetlen képességével vitte magával őt ki a nagy síkba, mintha bűvészet dirigálta volna.

Beborult az ég, talán meghotránkozott ezen a vakmerőségen s estefelé már a kert madarai dideregve bujtak össze. Süvit a szél, fájdalmas szomorú hangon dűdöl végig a pusztán. Valamit sirat, valami olyast, ami örökre elveszett. Nincs egy villanás sem a nyári napsugárból, csak nagy széles, véget nem érő, egymásba szövődött felhők usznak az égen, szomorú homályba borítva a földet. Oh mily bús idők ezek!

A madarak félnek, hogy reggelre kelve, a fák sárga köntöse mint valami szennyes rongy fog a földön heverni. Pedig úgy lesz minden bizonyny! Mivé lesz a földön, a föld alatt? Por. A mi testünk is azzá lesz majdan, ha a halál fagyos lebelete megdermeszti.

Annyi bű, gond és baj után — por és hamu! — Hát azért szenvedtünk egy egész életet át, hogy ép úgy korhadjunk el, mint az ágról leszakadt levél?!

Hova lett a tarka szivárvány az égről?
Hova lett a tarka virág a mezőről?
Hol van a patakzaj, hol van a madárdal?
S minden éke, kincse a tavaszoknak s nyárnak?

(Petőfi)

Mici.

lezett adók csak október 1 én fizetettek be, minek folytán már a negyedik évnegyed javára esnek és tényleg ezek az adók a folyó év október havában 2,459.663 koronával nagyobbak, mint múlt évi októberben voltak. Az állami gyaráknál a visszaesésnek az a magyarázata, hogy a nagyobb szállítások még nem bonyolítottak le. Hasonló okok voltak más visszaeséseknél is. A többkiadásoknál 3,880.085 kor. a kvóta emelés következménye, míg a többi lényeges többkiadások későbbi több bevételeket fognak eredményezni, vagy pedig csak változott elszámolás okozta őket s így az évi mérleget nem fogják befolyásolni. Örvedetes az, hogy egyes bevételi tételek igen lényeges emelkedéseket mutatnak fel. Így az államvasutaknál 4 millió, a dohányjövédéknel 785.903, az állami erdőknél 457.664, a fémkohászatnál 635.054, a bélyegeknél 214.117 koronát tettek a több bevételek. A III. évnegyed kimutatása tehát újabb bizonyítéka annak, hogy a kormány sikerrel fáradozik az állambiztosításban a reud fenntartásán és emellett az ország gazdasági és kulturális érdekeinek előmozdításán, miért az érdem nagy része kitűnő kincstárnokunkat illeti.

Szabad Lyceum.

A zombori Szabad Lyceum f. hó 16-án kezdi meg előadásainak sorozatát. Az előadások megkezdését hirdető felhívás már megjelent.

Teljes elismeréssel üdvözöljük a zombori Szabad Lyceum vezetőségét az igazán nagy érdeklődés, kiváló programmért és megvagyunk győződve, hogy városunk művelt közönsége a mint a múlt évben, úgy ez idén is tömegesen fogja az előadásokat meghallgatni.

A kitűzött előadások mindegyike nagyérdeműnek ígérkezik és a sorozatban ott találjuk a modern tudomány és művészet nagy horderejű kérdéseit.

Az egyes előadók szellemi életünk igazi vezér alakjai, a kik elismerésre méltó buzgósággal egyesültek a történelem, a természettudomány, a nemzeti és világirodalom és művészet ismertetésére.

Örömmel üdvözöljük a kiváló előadókat. A Szabad Lyceum felhívását itt közöljük: A mit a múlt esztendőben kezdtünk, azt, a tapasztalt lelkes támogatásban megerősödött bizalommal, folytatni óhajtuk.

Folyó hó 16-án megnyitjuk a Szabad Lyceum második sorozatát.

Ez előadásaink is a tudományok és művészetek különböző ágait ölelik fel: a történelmet, a természet-tudományt, a nemzeti és világirodalmat és a művészetet. De összeállításukban már megnyilvánul a törekvés, hogy ne csak változatosság, hanem összefüggés is legyen bennük. Történelmi előadásaink már teljes összefüggésben vázolják a küzdelmeket, melyek a viszonyok szerint hol ellankadva, hol neki lendülve, végre lerakják a modern Magyarországot alapjait.

De megnyitkozik a jelen sorozat összeállításában az az igyekezetünk is, hogy a tudományok és művészetek igazságainak ismertetése révén megismertessük a közönséggel tudományos és művészeti életünk jeleseit és intézményeit is. A második sorozatban való közreműködésre már sikerült megnyernünk a jelen költői nemzedék legjelesebbjét: Kis Józsefet és a budapesti „Urania” tudományos színházat.

Bizvást fordítunk minden jó ügyért lelkesülő közönségünkhöz, hogy azzal a jóindulattal érdeklődéssel kísérje vállalkozásunkat, melylyel kezdetben megajándékozta. Az előadások a városbába nagyteremben, a kijelölt vasárnapokon, délután 4 órakor kezdődnek. Az előadások ingyenesek és mindenkinek szólnak.

Az „Urania” előadásairól annak idején külön értesítésben fogjuk megadni a kellő tájékoztatást.

Az előadások sorozata:

1. December 16. Hamlet és Don Quijote. Előadja Gozdsu Elek.
2. December 30. A kuruc világ. Előadja Kozma László.
3. Január 6. Mária Terézia és II. József kora. Előadja Gozdsu Elek.
4. Január 13. II. Lipót, I. Ferenc és V. Ferdinánd kora. Előadja Racz Soma.
5. Január 20. A ballada. Előadja Kis József.
6. Január 27. A magyar lyra, mint a nemzeti közérzés kifejezője. Előadja Trencsényi Károly.
6. Február 3. Bakteriumok. Előadja dr. Duchon János.
8. Február 10. Schubert és dalai. Előadja Kelő Mór. Az énekrészeket bemutatják Kollár Viktorné urnő és Kelő Mór.
9. Február 17. Chopin. Előadja Gozdsu Elek. A zenerészeket bemutatja Klein H. Budapestről.
10. Február 24. Az antik dráma. Előadja Racz Soma.
11. Március 3. Shakespere. Előadja Megyesi Ferenc.
12. Március 10. Magyarország vízrajza. Előadja Hegedűs Miklós.
13. Március 17. A jég. Előadja Reviczky István.
14. Március 24. A közhatalom. Előadja Krump Vilmos.
15. Március 31. Ruskizmus. Előadja dr. Duchon János.
16. Április 7. Építő művészet. Előadja Szobotka Rezső. A rendezőség.

Színház.

Az emberevő.

— Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Gabányi Árpád. Színre került: hétfőn, december 10-én. —

A nemzeti színház nagy színészenek s derekas színművészeknek a vigjátéka újonság volt nálunk s nagy tetszést aratott.

Peres Bogdán, nyugalmazott számtanácsos (Vadász), egy jó szívű, de folyton zsörtölődő öreg ur, kit nagy hangu házártskodásáért „emberevő” nek csufolnak. — Falura megy tűdni két leányával (Murányi J és Dulich M.). Az idősebb Annát Ujlaki képviselő (Lomnity) szereti, a kis Zsuzsika meg Békési Miklós fiatal ev. ref. papot (Gyárfás) hódítja meg magának s a két pár — könnyen legyőzhető akadályok után — a harmadik felvonás végén egyesül.

Vadász kissé tulzolt, de egészében igen jó „emberevő” volt. Hasonló házárts szerepekben mindig kiváló alakítást nyújt. Murányi Juliskának szerepe is bágyadt

volt. Kedves huncutsággal játszott Dulich M. Lomnity megint elemében volt. Szalóki az együgyű falusi jegyzőt, Tubika Vincét személyesítette sok humorral. Gyárfás szerepe kirívó. Oly ügyetlen, félmutlan beszélő, bibliai ev. ref. pap manapság már csak a rossz szindarokban található, L. Perczel M. jólelkű özvegy tiszteltesen volt. Közönség szép számmal.

R.

Fatinica.

— Bohózatos nagy operette 3 felvonásban. Zenéjét szerze: Suppé Ferenc. Színre került: kedden, december 11-én. —

Szép díszletekkel, ügyesen rendezett, jól összehangolt előadás. Gyönyörűen énekeltek Pálffy Nina (Fatinica), Huckstädt Irén (Lidia hercegnő). Igen jó volt Lorándi, mint egy német hírlap harctéri tudósítója, Deák Péter (Kancsukoff, tabornok). A többi szereplőket is dicsérjük. A színház majdnem egészen megtelt.

A mit az erdő mesél.

— Népszínmű 3 felvonásban. Irta: Géczy István. Színre került — itt először — szerdán, december 12-én. —

Géczy az újabb népszínműirodalomnak kétségtelesen legtehetségesebb művelője. Nem a taposott utakon halad. Mindig van valami eredeti eszméje, s a hogy kifejezi, mindig jellemző és igazán poetikus.

Bacsó János, meszegető (Berki) valamikor agyonlőtte feleségének csabítóját, a kinek a fia Sütő Ferenc, erdész (Lomnity) most az ő leányát, Katót (Pálffy N.) szereti. Katót szereti Dóka Jancsi, orvvadász is (Irsay), az öreg Bacsó cinokostára, de az apa mindkettőtől megtagadja lányát. Az orvvadász megöli az őt feljelentéssel fenyegető Bacsót. A gyanyu eleinte az erdőszere barul, de Sütő Ferenc tisztazza magát. Az árva Kató elmondja neki szülei vétkeit, s le akar mondani szerelméről. De végül is az apák bűne a fiatalok szerelmében megnyugtató, költői kiengesztelődést nyer.

Az erős tragikái eseményt jóízű, trefés alakok tarkítják. A fiataloskodó vén Ficzere Tamás, bíró (Szalóki), — bamba fia, Ignác (Gyárfás) s fogadott leánya, Zsuzsika (Dulich M.); a leégett Basa János (Vadász), a sűket Basané (Kautai T.), az égetteknék kéregető Túrje Tóbiás (Tukorai) mind híven megrajzolt alakok.

Az előadás jó volt. Minden szereplő derekasan megjátszotta szerepét. Nehány igen szép nótát énekel Pálffy Nina meg Gyárfás. Különösen tetszett két szomorú, kesergő nóta.

A díszletek szépek, a rendezés ügyes. A közönség majdnem egészen megtöltötte a színházat.

R.

Jövő heti műsor. Hétfőn: „Kis mama”, a Vigszínház legutóbbi nagy sikerű újonsága, melyben Csillag Teréz lépett fel először, mint a Vigszínház szerződött tagja. Kedden: „Tartalekos férj”. Rakosi és Guthy kitűnő bohózata, melyet egy pár hét előtt adtak a Vigszínházban, még pedig teljes sikerrel. A két premierre előre is felhívjuk közönségünk figyelmét. Szerdán: „Romeo és Julia”. Csütörtökön: „A muzolai bankó”, új népszínmű. Pénteken: „Miklós”; Békefi jutalomjátéka. Gyönyörű hangu tenoristánk, a ki a közönségnek annyi élvezetes estét szerzett, jutalomjátéka alkalmával bizonyára a színházban fogja látni Zombor egész intelligenciáját. Szombaton: „Koldusdiák”. Vasárnap: „Nap és Hold”. — Most vasárnap a „Kis szökevény”, ez a híres angol operette, melyet nálunk is mindig zsufolt ház nézett végig, kerlt színre a — Gyárfás par jutalomjátékául. A kitűnő művész pár a közönség teljes rokonszenvére és elismerésére szolgált rá, a mi a jutalomjáték látogatottságából is bizonyára ki fog tűnni.

Újdonságok.

Személyi hír. Hauke Imre városunk polgár mestere egy néhány napot a fővárosban töltött a várost érdeklő ügyek elintézésére. Örvedetesen jelentjük, hogy a város közönségének egy régi óhajta fog teljesülni, a mennyiben a hadtűgyminiszter Zombor városát az V. lakbérleti (eddig a VI.) osztályba sorozta, a mi anyagi szempontból is jelentékeny eredmény a városra nézve.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Dömötör Aladár zombori lakos ügyvédjelöltet a zombori kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

Athelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kalenity Dusan iskolai közsegi iskolai tanítót a csuroghi közsegi elemi iskolához rendes tanítói minőségben áthelyezte.

Ídegen rendjel. Ófelsége megengedte, hogy Popovits M. Tyira újvidéki lakos a montenegrói aranyérmét „a buzgóságért” elfogadhassa és viselhesse.

Tűzoltó szövetségi alelnök. A vármegyei tűzoltó szövetségnek mult vasárnap tartott közgyűléséről lapunk mult számában közölt tudósításunkból sajnálatos tévedésből kimaradt, hogy a tűzoltó szövetség alelnökévé Czedler Jánost, a zombori önkéntes tűzoltó egylet nagyérdemű főprancsnokát, a tűzoltói intézmény régi, lelkes előharcosát, egyhangulag, nagy lelkesedéssel választotta meg.

A Bács-Bodrogh vármegyei történelmi társulat f. hó 12 én délután 4 órakor rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlésen Czifrusz Ferenc kir. tanácsos elnökölt. A gyűlés egyetlen tárgyat a módosított alapszabályok tárgyalása képezte. Hosszas, beható vita után, melyben minden jelenlevő tag részt vett, a közgyűlés némi módosítással a revidálto bizottság is választmány által elfogadott alapszabálytervezetet fogadta el.

Rudolfineum Új-Futtakon. Már megemlékezünk lapunkban arról, hogy gróf Chottek Rudolf nagybirtokos 70.000 korona költséggel egy arvházat építtetett, mely a megboldogult trónörökös emlékére „Rudolfineum” nevet kapott. Most — a mint futtakról levelezőnk értesít — a nemeslelkű gróf az arvház fenntartási alapjára 80.000 koronát adományozott.

Halálozás. Öv. Orehoja Mihályné szül. Simonyi Teréz folyó hó 9 én éjjel 11 órakor életének 75. évében, hosszas szenvedés után Zomborban meghalt. Temetése folyó 11-én délelőtt ment végbe nagy részvét mellett. Béke hamvaira!

Eljegyzés. Kopp Dezső apatini postatiszt eljegyezte Müller Mariska kisasszonyt Müller János apatini géplakatos leányát.

Eljegyzés. Dr. Wagner Károly újvidéki orvos eljegyezte Hartman Erzsike kisasszonyt Új-Soóvéről.

mnitz
jegy-
yartás
bibliás
okban
é volt.
R.
pé Fe-
zevágó
inica),
brándi,
Peter
erjük.
— itt
gtele-
takon
hogy
gyon-
erene,
y N.)
meg-
tással
barul,
ondja
l. De
nyug-
lakok
(Sza-
anya.
sz), a
Türje
kasan
ekelt
szo-
szin-
R.
z", a
lyben
szer-
Guthy
Vig-
ierre
rdan:
5", új
lom-
özön-
a al-
mbor
asár-
nyg",
indig
s par
eljes
juta-
i.
gár
arost
hogy
ilni,
z V.
yagi
zve.
ötör-
tör-
mi-
a
ség-
ogy
ny-
yei
eröl
tos
éve
gy-
kes-
asz-
mi
öz-
ta-
tot
rita
öz-
va-
el
m-
off
zat
Ére
ról
zu-
no-
5.
lt.
ét
e-
ni
ps

Ügyvédegyleti választmányi ülés. A zombori ügyvéd-egylet választmánya, vasárnap délelőtt tizenegy órakor ülést tartott Szilágyi Mór, ügyvéd-egyleti elnök lakásán. A választmány tagjai közül megjelentek: dr. Czvetkovits Péter, dr. Falcione Nándor, dr. Gombos Ignác, dr. Mayer Nándor, dr. Pataj Sándor, Paul Kálmán és dr. Alföldy Árpád. Az ülés tárgyai a tagdíjak behajtása iránti intézkedés és egyéb indítványok voltak. A tagdíjak behajtásával a pénztáros bizott meg. Heves viták fejlődtek ki a zombori igazságtügyi helyiségek hiányainak a megbeszélése alkalmával. — Az egylet erélyes akciót indít.

Népies gazdasági előadások. Bács-Bodrogh vármegye gazdasági egyesülete a földmivészügyi miniszterium támogatásával a tél folyamán népies gazdasági téli előadásokat rendez. Az előadások helye és ideje a következő: Gomboson: Németh Imre 1901. január 27., február 10., március 3. és 25. napján, mindenkor délután 2 órakor; Kuszenda János 1901. március 24. napján, délelőtt 11 és délután 2 órakor; Benkő Pál 1901. január 19. napján, délelőtt 11 és délután 2 órakor. Doroszlón: Németh Imre 1901. február 3. napján, délelőtt 11 és délután 2 órakor; Kuszenda János 1901. március 25. napján, délelőtt 11 és délután 2 órakor; Benkő Pál 1900. december 15., 29. és 1901. január 5. napján, mindenkor délelőtt 11 órakor. Hódásághon: Leszmeister Antal 1901. január 13., február 3., március 10. és március 31. napján, mindenkor délután 2 órakor; Pitz Albert 1901. január 6. napján, délelőtt 11 és délután 2 órakor. Szóntán: Ifj. Karagich István 1901. január 6. napján, délelőtt 11 és délután 2 órakor; Konyovits Antal 1901. február 24. napján, délelőtt 11 és délután 2 órakor. Bezdauban: Burány Ferenc 1901. március 3. napján, délután 2 és 4 órakor; Kuszenda János 1901. február 24. napján, délután 2 és 4 órakor. N.-Militicsen: Ifj. Karagich István 1901. február 24. és március 10. napján, mindenkor délután 2 órakor. O. Verbaszon: Schmitt K. Vilmos 1901. január 13., február 3. és február 10. napján, mindenkor délután 2 órakor; Hetzel Henrik 1901. január 20. napján, délután 2 órakor. Új-Verbaszon: Schmitt K. Vilmos 1901. január 6., január 27., február 17. és február 24. napján, mindenkor este 7/8 óratól 9/8-ig; Hetzel Henrik 1901. január 20. napján, délután 2 órakor. O. Szivacson: Krausz Gusztav 1901. január 6., február 3., március 10. és március 31. napján, mindenkor délután 2 órakor; Pitz Albert 1901. február 24. napján, délelőtt 11 és délután 2 órakor. Új-Szivacson: Halászy Lajos 1901. február 24. napján, délelőtt 11 órakor. B.-Földváron: Göndör Ferenc 1901. február 24. napján, délelőtt 11 és délután 2 órakor. Temerinben: Göndör Ferenc 1901. március 3. napján, délelőtt 11 és délután 2 órakor; Zabik László 1901. március 10. napján, délelőtt 11 és délután 2 órakor. O. Szapáron: Ifj. Karagich István 1901. január 20. napján, délelőtt 11 és délután 2 órakor; Konyovits Antal 1901. március 10. napján, délelőtt 11 és délután 2 órakor. Kulán: Zabik László 1901. január 6. napján, délelőtt 11 és délután 2 órakor, továbbá 1901. február 24. napján szintén délelőtt 11 és délután 2 órakor. O. Beesen: Göndör Ferenc 1901. január 13. és január 20. napján, mindenkor délután 2 órakor; Kovács Ferenc 1901. február 24. és március 17. napján, mindenkor délután 2 órakor.

Óltár szentelés. O. Morovicáról írják lapunknak: Ritka szép ünnepélynek volt szünete az 6-moroviciai r. k. templom e hó 8-án; zsúfolásig megtelt, de nemcsak katolikusokkal, hanem református atyánkfiai közül is sokan vettek részt, ami a ragaszkodásnak, a szeretetnek kétségbe vonhatlan jele. Ugyanis ezen napon szentelte fel n. Schadt Ignác plebánus Pilaszánovits Jozsefné szül. Ferbach Rozsa roglaticai nagybirtokosnő által emelt gyönyörű, tölgyfából készült és sajátkezűleg himzett terítők és vánkossal ellátott fogadalmi lourdesi Mária-oltárt. Ékes szavakkal magyarázta a plebánus a Mariatisztelet egyszerű és célszerű voltát és hívei nevében mely halaját fejezte ki a nemesszívű hölgy és családja iránt ószinte szívből azt kívánván nekik, hogy a jószágos Uristen engedje teljedésbe menni szívök vágyait, hogy boldogok lehessenek itt a földön és az örökké valóságban. Eljének.

Utcaak aszfaltozása. Városunk tanácsától vették a következő hirdetményt: Zombor szab. kir. város tanácsa részéről közbírák tétetik, hogy a madár-sötét és zöldfa utcák, valamint a vaspálya ut egy részére vonatkozó aszfaltjárda költségek egyenkénti kimutatása folyó évi december hó 13-tól kezdődő 8 napon keresztül a városi számvétségnek közzé kell tétel, ez idő alatt az érdekeltek által betekintés s arra az észre vételek megtehetőek.

Elítelt ügyvéd. A szabadkai törvényszék két hónapi fogházra és egy évi hivatalvesztésre ítélte sikasztás vétsége miatt dr. Milassin Miklós szabadkai ügyvédet, mert egy fővárosi takarékpénztárnak a pénzéből elikkasztott közel batezer koronát. A szegedi tábla mellőzte az enyhítő körülményeket és sikasztás büntetése címén kilenc hónapi börtönnel és három évi hivatalvesztéssel sújtotta. Ezt az ítéletet a kuria helyben hagyta.

A bács-almási korcsolyázó egylet e hó 8-án tartotta meg évi rendes tisztújító közgyűlését. Megválasztva lett elnöknek: Funták Gyula dr., alelnöknek: Ficzere Béla, titkárnak: Valihora István, igazgatónak: Kopp István dr., ügyésznek: Csauscher Jakab dr., pénztárnoknak: Szigethy László, ellenőrnek: Bedits Maté, számvizsgálóknak: Treuer Antal és Reicheld Nándor, választmányi tagnak: Gajary Béla dr., Magyar Balázs, Petrekanits Antal, Szommer József, Werner Hugó.

A hadnagy kölcsöne. Ruff István szabadkai huszártiszt 1893. év óta összekötésben állott Fimpl István cukrászszal, akinél 19300 forint értékű váltója hevert már és aki arra csak 12000 forintot adott a kis-korú hadnagynak. A hadnagy gyámja végre uzsora vétsége miatt feljelentést tett Fimpl ellen a szabadkai törvényszéknél, akit a bíróság egy hónapi fogházra és 100 forint pénzbüntetésre ítél. A szegedi tábla a fogház-büntetést 2 hónapra emelte fel, de a kuria fölmentette a cukrászt a vád alul.

Öngyilkosság. Bács Doroszlóról írják lapunknak: Komáromi Pál bács-doroszlói földmives tegnapelőtt éjjel istállójában fölakasztotta magát. Reggel találták meghalva. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

Halálozás. Hank Adam apatini lakatosmester, a derek munkás polgár valóságos mintaképe, életének 51. évében Apatinban meghalt. Temetése nagy részvét mellett tegnapelőtt ment végbe. Áldás emlékére.

Kereskedelmi és iparkamarai ülés. A szegedi kereskedelmi és iparkamara 1900. évi december hó 17-én (hétfőn) d. u. 4 és fél órakor a kamarai székház termében ülést tart a következő tárgysorozattal: 1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiktűdése. 2. Elnöki jelentések. 3. Titkári jelentés az iroda tevékenységéről. 4. Interpellációk és indítványok. 5. A kereskedelemügyi miniszter ur 51855. számú leiratára az elnökség jelentése Szabadka és Baja városok iparfejlesztési tervezetéről. 6. A kereskedelemügyi miniszter ur 66772. számú leirata a kisiparosok katonai szállítási ügyében. 7. A kereskedelemügyi miniszter ur 71379. számú leirata a kerület kereskedelmi egyleteiről teendő jelentés ügyében. 8. A kereskedelemügyi miniszter ur 71802. számú leirata Bács-Bodrogh vármegye hetivásárlatogatósi szabályrendeletének jóváhagyásáról. 9. A kereskedelemügyi miniszter ur 73562. számú leirata Doroszló község részére hetivásár engedélyezéséről. 10. A kereskedelemügyi miniszter ur 73661. számú leirata a kamara újjaalakításáról. 11. A kereskedelemügyi miniszter ur 73436. számú leirata a kamara 1901. évi költségvetésének jóváhagyásáról. 12. A kereskedelemügyi miniszter ur 78901. számú leirata a közös hadsereg kisipari szállításainak elosztása fölött tartandó ülésre. 13. A kereskedelemügyi miniszter ur 79682. számú leirata Pacsér község piaci helypénz szabályzatának véleményezéséről. 14. Az elnökség előterjesztése „a kisipar jövője” című pályaművek fölött való döntés ügyében. 15. A debreceni kamara átirata a szállítási birtmények díjtalan megküldése iránt tett fölterjesztése pártolását. 16. A m. kir. államvasutak szegedi üzemeltetésének átirata a Szegeden létesítendő vasúti szállítási hivatal árszabásainak véleményezéséről. 17. Az elnökség előterjesztése a kereskedelmi törvény revíziójára vonatkozólag beérkezett véleményekről és azok tárgyalásáról. 18. Az elnökség javaslata a műszövők érdekében teendő fölterjesztésről, hogy ké-szítmenyeket tovább is közvetlen a vevőközönségnek adhassák el. 19. Bács-Bodrogh vármegye kereskedőinek kérése a házalási ügy rendezése ügyében. 20. A pozsonyi könyvnyomdászok átirata a könyv- és könyvnyomdászok képzéséhez kötése ügyében tett fölterjesztése pártolását. 21. Több törvényhatósági ipartanácsba tagok választása. 22. Az elnökség előterjesztése a kamara állandó szakbizottságaira vonatkozólag.

Halál a csatornában. Petrovácról a napokban eltűnt egy Kollár nevű földmives, aki földzési mániában szenvedett. A napokban megtalálták a Ferencsatornában halva. Valószínűleg éjjel esett bele a csatornába, a hova belefut.

Elfűstölt milliók. Minden évben elcsodálkozik az ember, hogy mennyi tömegtelen pénzt vesz be az állam szivarért, dohányért, hogy mennyi pénz válik fűstté, de azért nyugodtan szívja tovább mindenki a szivarját, cigarettáját, pipáját. Sokan csodálkoznak majd most is a következő kimutatáson, de azért épp oly kereslete lesz ezental is a szivarnak, mint azelőtt. Szeptember végéig ennyi szivar és cigarettát fogyaszt el a sok magyar dohánytözsében: Belföldi szivarok: Regalita 4,176,600 darab. Trabukó 14,937,300, Britanika 18,819,600, Miláres 694,900, Operas 2,782,000, Kuba-Portorikó 65,606,700, Portorikó 44,965,300, Virginia 12,752,900, Vegyes külföldi 164,028,195, Rövid magyar 31,861,994, Cigaretta: Stambul 4,371,950, Szultán 26,367,450, Hunnia 2,736,145, Memphis 3,412,300, Hölgy 267,300,000, Hecegovina 26,464,450, Sport 26,971,150, Jenidje 26,031,700, Drama 148,436,000 darab. Azok, akiket az ily számok olvasása után meg szokott szállni a takarékság vágya, most ismét gondolkodhatnak azon, hogy mennyi pénzüket maradt volna a zsebükben, ha nem szivaroztak a cigarettáikat volna.

Alvásból halál. Kulpin községében egy Kucsera nevű paraszt család újonnan készült banyakemencéjüket jól befűtötték fával, lefeküdtek, a kemence megrepedt, a kiömlött szénáz a férfit megölte, az asszonyt sikerült dr. Gerich petrováci orvosnak megmenteni.

Megverte az édes anyját. Horváth Ferenc veprováci gazda ez év tavaszán meghalt és felosztotta kis gazdaságát a gyermekei között. Ferenc nevű fia később váltig erősítette, hogy az öreg rátevélt a borjút, de két nővére folyton ígérték ellene az anyját, úgy hogy ez év június 12-én véres módon akarta Horváth Ferenc kiegyenliteni a vagyoni differenciát. Kocsilösőt ragadott és annyira elverte az édes anyját, hogy az orvosi vizsgálat 18 sérülést konstatált az öreg asszonyon. A zombori törvényszék előtt már bánta felhevítést a fiú, de azzal védekezett, hogy nagyon ingerült állapotban volt a testvérei intrikái miatt s azt sem tudta, mit csinál. Egyébként megadással tűr bármilyen ítéletet, mert látja, hogy a legborzasztóbb vétkeket követte el, mikor édes anyját bántalmazta. A törvényszék 2 1/2 évi börtönrre ítélte Horváthot. A tábla az ítéletet másfél évi börtönrre szállította le.

A megsértett rendőrök. Mergl Janos és Szencz József parabutyi legények a múlt év október 19-én cigányzenével muzsikáltak magukat végig az utcán, amiért rájuk szolt két rendőr, hogy esőndesebbek is lehetnének. A legényekből azonban kitért a duhaj jókedv és gorbáskodni kezdtek a rendőrökkel, ugy-szintén Fischer Herman örvetözével is, aki erre arcul csapta Mergl, egyben ráhuzott a fejére a kardjával. Közben több notás parabutyi ifjú gyűlt egybe, de csakhamar eloszlott, mikor az egyik rendőr ijesztésükre a levegőbe lött. Mergl és Szencz hazamentek, de a kapuból lesték a rendőröket, akiket vasvillával fogadtak. Vérontásra nem került sor, de a két legényt elítélte a zombori törvényszék hivatalos hatalom elleni erőszak miatt 3-3 havi fogházra. A szegedi ítéletábla ezt az ítéletet 1-1 bóra redukálta.

Álarcos rablók. Bács Topolyáról jelenti tudósítók: Tegnap éjjel Bács-Topolyán Vojnits Maté szabadkai földbirtokos tanyája közelében 4 álarcos rabló megtámadta Adam Adolf bács topolyai kereskedőt és a nála levő pénzt elvették tőle. A nyomozást a csendőrség erélyesen folytatja és eddig megállapította, hogy a rablók Szabadka felé vették útjukat.

Vad elárúsító igazolványok. A vadak eladása és szállítása ezutan már nem megy olyan könnyen mint eddig. Ezutan az elárúsítónak vagy szállítónak igazolványt kell felmutatni, melyben annak a vadászterületnek, ahol a vad elejtetett, a tulajdonos igazolja, hogy a vad az ő területén elejtett el, sőt a község bírájának is igazolnia kell, hogy az igazolvány kiállítója tényleg tulajdonosa a vadászterületnek. Aki igazolvány nélkül árul vadat és hoz forgalomba, jövedéki kihágásért fog büntetődni.

Rokkant bankok becserélése. Most hogy az új koronás bankjegyek forgalomba kerültek, az osztrák-magyar szabályzatot bocsjátott ki, amely a meg-rongálódott bankjegyek becsereléséről szól. A kopás folytán használhatatlan 20 koronásokért újakat ad a bank. Ha szándékosan megrongálja valaki a bankot azáltal, hogy verset ír rá, vagy gyökfejtést végez rajta, 10 fillért kell fizetni, ha új 20 koronás kézirat-papírost akar. Ha pedig a bankon lévő hölgynek akkora eviki-puszit ad, hogy annak feje, füle, orra, vagy mi egyebe kiszakad s elvlik a 20 koronás többi részétől, 20 fillért fizet a gyönyörűségért, de lehet, hogy drágább is a mulatság. Mert a bankot 100 egyenlő mezőre osztja fel a középpont s a hány mező hiányzik, annyi 20 fillérral kevesebbet ad a rokkan 20 koronásokért a bank. Van a szabályzatnak egy pontja, amelyből az következik, hogy a bank roppant jó véleménynyel van a község anyagi helyzetéről. Póltetelezi, hogy magyar embernek annyi a bankója, hogy az megszűneshetik, megrothad, hogy egereknak lehet lakomája. Ezekről a szabályzat így szól: „Bankjegyek s-ban megállapított kiszabási mód nem alkalmazható, pl. megszűneshetik, rothadás folytán elromlott, vagy egerek által megmérgegelhetlen darabokra összeragott bankjegyek elismervény ellenében vendők át és a bank bécsi központi pénztárnak lelet-felvétel, illetőleg részleges kiszabás céljából küldendők be.”

Gyilkos drótostótok. Petrovácról írja tudósítók: Kulpin község határán van egy utszeli csárda, mely egészen Petrovác alatt fekszik, e csárdán mulatott e hó 5-én egész napon át 3 drótostót, az egyiknek volt 200 frtnyi pénze, ő viselte a költségeket, estefélé mind-harman távoztak a csárdáról. Másnap 6-án egy petrováci paraszt ember kutyájával földjére ment azon a dűlön, mely a petrováci határt elválasztja a kulpinitól, egyszer csak látja, hogy kutyája nincsen mellette, hanem távolabb tőle valami körül szaglódogzik; oda ment, hát látja, hogy emberfej kandikál ki a földből. Azonnal jelentést tett az esetről. Másnap kiszállt a vizsgáló bíróság, mely alkalommal a csárdabeli korcsáros a meggyilkoltban felismerte azt a drótostót, akinél a 200 frt volt. Pajtásai 5-én este vagy éjjel agyonütötték, bárom repedés van a koponyáján és 15 szúrás a hastájékon. A tettesek 6-án reggel a bulkeszi állomáson a zombori vonatra szálltak.

A szegény ember fája. A téli hideg idő a fűtött szobáért való gondnal is öregbíti a szegény ember baját. Darányi földmivészügyi miniszter nemes szívtől indítva, ez évben is egyháznaknak, lelkeseknek és tanítóknak, nyugdíjasoknak és kisebb fizetésű tisztviselőknak, egyesületeknek és szövetkezeteknek és tűzkárosultaknak negyven ezer koronán felüli tűzi és építélet-utalványozott.

Rath Mór kiadása Budapest, Gizella-tér (Haas palota) Benvenuto Cellini önéletrajza. Olaszból fordította Bianchi, Camerini, Goethe és mások kiadása után jegyzetekkel ellátta Szana Tamás. Diszkidás szá-mos műmelékkel két kötet. Fűzve 6 kor., két diszkidásban 10 kor. Benvenuto Cellini „Vita”-ja egyike az olasz irodalom legbülsőbb emlegetett s legnepszerűbb műveinek. Az olasz kritikusok a remekművek közé sorozzák; de nemcsak Olaszországban, hanem a világ minden műveltebb nemzeténél akadnak csodáló. Többszö-rösen lefordítják s fényes kiadásokat rendeznek belőle. Ezt a maga nemében páratlan emlékiratot, melyről Hor-race Walpole azt mondja, hogy minden regénynél mul-tágosabb és melynek saját fordítását a nagy Goethe összes munkáiba is fölvetett, mutatjuk be minden kihagyás és csonkítás nélkül a magyar közönségnek. A Goethe fordítása csonka kézirat után készült.

„Molnár Lapja.” Ez a szaklap, hét évi fennállása után újévkor hetilappá alakult a régi elő-fizetési ár megtartásával (ára egy évre 8 korona). — Praktikus rovataiban bőven értesül az őt érdeklő dol-gokról: technikai haladásról, üzemszervezésről, keres-kedelmi és közgazdasági hírekről, a belföldi és külföldi érdeklő eseményeiről a molnár, alkalmazott, gabona- és lisztkereskedő és süttő. A kiadóhivatal (Budapest, József-körút 33.) szívesen küld mutatvány-példányt annak, aki egy levelező lapon hozzáfér.

Budapesti Napló. Az az újságíró-gárda, mely a maga erejéből minden vállalat mellözésével a szerkesztőség saját tulaj. ona gyanánt megalapította a Budapesti Naplót, messé sikert ért el. A lelkes csapat a szabadelvű magyar közönségnek legkedveltebb újságzolgáltatója lett. Magával hozván fényes és jóliró neveket, bámulatos szorgalommal és kitartással gyűjtve mindennap új és új szer-kesztőket, e lap szabadelvű és független politikájának, nemzeti erélye-tenek és magas izlésének minden buszonnyeg órában ismétlődő bizony-ságát adja: — a Budapesti Napló nemcsak keletkezésének történetében új és eredeti, de a közönség szimpatizálásának gyors felkeltésében is eddig nem látott példát mutat. És minden szám arra vall, hogy a Budapesti Napló megérdemli ezt a támogatást. A Budapesti Napló-nak friss és megbízható értesülései, lelkes, temperamentumos, komoly, tartalmas, hatásukban valóságos szenzációs politikai cikkei, a melyek nyomtatékossá teszik a politikai súlyra döntő jelentőségű újság ve-leményét, tárcarovatának magas irodalmi színvonalá, gazlag informatív anyaga, kitünő értesülései, kimerítő, ötletes, változatos, eleven rovatai s mind-nemű közleményeinek változatossága és folyt n gyarapodó bősége: napról-napra ékeszölőn tanuskodnak arról, hogy a Budapesti Napló fényesen megfelel a legvéremsébb várakozásnak is a Budapesti Napló szerkesztőse-ge és olvasó-közönsége közt páratlanul meleg és szíves viszony fejlődött ki. Naponként jelentkezik az a Szerkesztői üzenetek rovataiban. A Budapesti Napló valóságos szenzációs meg-lepetést hoz előfizetőinek azzal a meglepéssel, hogy kivétel nélkül valamennyiüket biztosítja a Mannheimi Biztosító Társaság magyaror-szági képviseletének gondos baleset ellen, úgy az elhalálozás mint a rok-kantság esetére 2000 korona erejéig. A biztosítás egész költsége maga a lap fedezéje és egy a „Budapesti Napló” régi előfizetői, mint az újonnan belépők jogérvényes biztosítási kötvényt kapnak 2000 korona erejéig. Karacsönyra díszes és tartalmas naptárral kedveskedik a „Budapesti Napló” előfizetőinek. A képes naptár, amely hatalmas kötet, egy a régi mint az újonnan belépők előfizetői megkapják. A Budapesti Napló szerkesztősege, a melynek belső tagjai: Vészi József, főszerkesztő, Braun Sándor, felelős szerkesztő, Abrányi Emil, Clair Vilmos, Cerri Gyula, Erős Gyula, Fái Béla, Goda Géza, Gergely István, Hajdu Miklós, Holló Márton, Horváth Elemér, Janovics Pál, Kabos Ede, dr. Kovács Jenő, Laczko Andor, Lyka Károly, Márkus József, Molnár Ferenc, dr. Soltész Adolf, Sváb Tivadar, Thury Zoltán napról-napra egész erejét, egész lelkesedését, összes hírlapírói kvalitásait viszi a harcra. Hús-ges szövetségese ebben a külső munkatársak díszes serege. Ez a rugója a Budapesti Napló eddig példátlan nagy sikerének és biztosítéka jövődjének. Olvasóink figyelmeztetjük, hogy a Budapesti Napló-ra és ismételve legmeglebbebben ajánljuk az újságot. Olvasásra az újdonságok iránt érdeklődőknek és valóságos lelki épü-lésekre azoknak, akiknek a magyar hírlapirodalom magas színvonalá-ban és magyar írók és újságírók hangszorgalmában kedvük telik.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ.
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Halifax Mercur
és
Kondor korcsolya
gyári áron
ifj. Heindlhofer Róbertnél
Zomborban. *—1

Pályázat.

A palánkai takarékpénztár részvénytársaság könyvelőjének elhalálása következtében ezen megüresedett állásra 1901. január 1-ii belépéssel a következő feltételek mellett pályázatot nyit:

Pályázótól megköveteltetik, hogy a könyvelésben teljesen jártasak legyenek, a magyar és német nyelvet szóban és írásban bírják. Pályázók, kik hasonnemű intézetnél már működtek és esetleg szerbül beszélnek, előnyben részesülnek.

Fix fizetés 2000 kor., az alapszabályszerűen megállapított 3% a a tiszta nyere-égnek (tavaly volt 646 kor.) és szabad lakás (3 szoba, konyha és élekkamra) az intézeti házból.

Ajánlatok kellő felszereléssel legkésőbb **foljó ho 22-éig** intézendők alanti címre.

Palánkai takarékpénztár részv. társ.
Nemet-Palánkan.

Igazi

„Rácürmös“

kapható **Sztankovits Lázár** borkereskedésében **Ó-Sztapáron**. Egy postacsomag (2 üveg à $\frac{8}{10}$ liter) **3 koronáért** franko minden postállomásra, utánvét mellett, csomagolás ingyen. 3—3

1792 szám.
kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

Leköszönés folytán trespesébe jött és havi utólagos részletekben kifizetendő 600 koronával javadalmazott két községi gyalogrendőri állásra pályázat nyitattik. A gyalogrendőr köteles a rubazatot sajátjából beszerezni, míg elleben a felszerelési cikkeket a község adja.

Felhívattak az érdekeltek, hogy szabályszerűleg felszerelt kérvényüket alulírott községi elöljáróságnak **foljó évi december ho 22-éig** nyújtsák be, mert a később érkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Megjegyeztetik, hogy az egyik rendőri állásra egyedül dalmat anyanyelvűek pályázhatnak, de a magyar nyelvet is tökéletesen bírók előnyben részesülnek.

Kelt **Csavolyon**, 1900. évi december hó 12-én.
Hallósy Kornél, **Riesz Ferenc,**
jegyző. 2—1 bíró.

1442 szám.
1900.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbírósg 1900 évi 703/4. számú végzése következtében dr. Buják József zombori ügyvéd által képviselt Weisz Vendel sztanisiesi lakos javára Markó István sztanisiesi lakos ellen 1000 kor. és járulékaí erejéig 1900 évi július hó 17-én fogantartott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2570 koronára becsült következő ingóságok u. m.: 2 ökör, 2 ló, 2 kocsi, 6 kazal széna és egy eséplőgép $\frac{1}{4}$ része nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbírósg 1900. évi V. 703/10. sz. végzése folytán 1000 korona tökekötvetelés, ennek 1899. évi december hó 20. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 232 kor. 30 filterben bíróilag már megállapított költségek erejéig Sztanisieson alperes lakásán leendő eszközlésére **1900. évi december hó 27-ik napjának délelőtti 10 óra** határidő; kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881 évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Zomborban, 1900. évi december hó 11-én.

Cservenka Lajos,
kir. bír. végrehajtó.

Helybeli

művelt keresz-
tény családnál

butorozott szobát és teljes ellátást keresünk német ajku igen jó házból való fiatal hivatalnoknó számára.

Ajánlatokat a fizetési igények megjelölésével a kiadóhivatalba kérünk.

2051. szám.
kig. 1900.

Arverési hirdetmény.

Veprovác község képviselőtestületének 1900. évi november hó 16-án tartott közgyűlésén 116/kgy. 1900. sz. a. hozott határozatához képest ezennel közhírré tétetik, hogy a veprováci községbáznál **1901. évi január ho 15-ik napjának délelőtti 9 órajara** kitézett árverésen a volt kiustári (Roheim-fele) 619 kataszt. holdas birtokon gyakorolható vadászati jog az egyidejűleg megállapított s Veprovác községbáznál a hivatalos órak alatt bármikor megtekinthető feltételek mellett legtöbbet ígérőnek egy évi időtartamra haszonberbe fog adadni.

Veprovácban, 1900. évi december hó 11-én.
Faller, **Pollák Jakab,**
jegyző. bíró.

Ó-Becse nagyközség Elöljáróságától.

6437., 6438., 7532., 7533., 7534., 75 5., 7536., 7537., 7538. szám.
kig. 1900.

Hirdetmény.

Melylyel Ó-Becse nagyközség előljárósága részéről közhírré tétetik, hogy Ó-Becse nagyközség tulajdonát képező:

1. A „tiszai halászati jog“ 1901. évi január hó 1-től számítandó három egymásután következő évre.
2. A „Céduháza“ 1901. évi január hó 1-től három egymásután következő évre.
3. Az „országos vásár helypénzszedési jog“ 1901. évre.
4. A „piac helypénzszedési jog“ 1901. évre.
5. A „plébánia melletti telek“ 1901. évre

6. A „sörház előtti magtár és pince“ 1901. évre.

7. A „külvárosi iskola“ 1901. évre.

8. A „zarda-utcai ház“ 1901. évi április hó 1-től kezdődőleg egy évre és

9. a török-becsei révénlő „Tiszai Csárda“ épület 1901. évi január hó 1-től számítandó három egymásután következő évre **1900. évi december hó 17-én, hétfőn, délelőtt 8 órakor a községháza nagytermében nyilvános árverés és zárt írásbeli ajánlat utjan** a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adadni.

A zárt írásbeli ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10%-nyi összegével ellátva a kiküldött előljáróság kezeihez teendő le.

Az árverési feltételek a közigazgatási jegyzői irodában a hivatalos órak alatt betekinthetők.

A kikiáltási összeg 10% a az árverés megkezdése előtt készpénzben óvadéku a községi pénztárnok kezeihez lefizetendő.

Ó-Becsen, 1900. évi december hó 3-án.

Mihály Sándor s. k., **Yrbaski István s. k.,**
jegyző. 3—3 bíró.

652. szám.
1900.

Hirdetmény.

A Zombori Takarékpénztár közhírré teszi, hogy a folyó évi január hó 28-án 5. szám alatt kelt közgyűlési határozata értelmében 4 darab új részvényét Koczkar Zsigmond kir. közjegyző ur közbenjöttével az intézet helyiségében **foljó évi december hó 15-én délután 3 órakor** megtartandó szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek eladni fogja.

Az árverési feltételek a következők:

1. A részvények egyenként fognak árverésre bocsáttatni.

2. A kikiáltási ár 1200 korona.

3. Az árverés megkezdése előtt minden árverező tartozik a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzül letenni.

4. A legtöbbet ígérő a vételárt tartozik azonnal készpénzben lefizetni.

5. A vételár lefizetése után a részvény a vevőnek azonnal ki fog adadni.

Zombor, 1900. évi december hó 10-én.

A Zombori Takarékpénztár igazgatósága:

Sándor s. k.

Specialitás a fehérbort termő fajokban
a Hamvas burgundi,

melynek immunis homokon termelt bora több városi, megyei, az országos ezredéves és a párisi nemzetközi kiállításokon ezüst érem, díjazás és bronz érmekkel lett kitüntetve. Korán érő, ellentálló és bőtermő. — Borából 20 fillér bélyeg beküldésére portómentesen ingyenes kóstolóval szolgálhatunk.

Ennek, ugy az Olasz rizlingi, Mézes fehér, Ezerjó, Fehér bakar és Nagy burgundinak fajtiszta, kitünő minőségű sima vesszője kapható

ALLAGA OTTÓ bajai 140 holdas szőlőtelepén.

Ezre 10 korona.

Megrendeléseket elfogad a tulajdonos vagy az intézőség.

Angei Lipót,
szőlőgazdasági intéző.

Egy, a jegyzői teendőkből, főképp az adóügyekben jártas egyén, 2 korona napidij mellett december 1-től március végéig, a bácsujfalusi jegyzői irodában azonnali alkalmazást talál.

Berzenkovits Péter,
jegyző.

3—3
1827. szám.
kig. 1900.

Pályázat.

Pivnicia községűl két gyalogrendőri állás jött trespesébe. Pályázók kérvényeiket ezen előljáróságnál **foljó évi december hó 28-ig** nyújtsák be s igazolják, hogy feddhetlen erkölcsű, teljesen rovatlan előéletű, irni, olvasni tudó, 60 évnél nem idősebb, egészes magyar allampolgárok, szerbül vagy tútul beszélnek.

A gyalogrendőr havi utólagos részletekben 720 korona készpénz fizetést huz.

Pivnician, 1900. évi december hó 10-én.

Lovassy Ödön, **Kovácsév Márkó,**
jegyző. 2—1 bíró.

Karácsonyi ajándékok.

Dús választék mindennemű **órákban, ékszerek, arany, ezüst, chinaezüst árúkbán,** s ehhez hasonló sok ujdonság a karácsonyi idényre való tekintettel

mélyen leszállított árak mellett kaphatók

STEBLER ANTAL

órák és ékszerésznel

Zomborban, korszó, a nagy dohánytözsde mellett.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.